

ETIKA KVALITATIVNIH ISTRAŽIVANJA U SOCIJALNOJ ZAŠTITI

(ISKUSTVO SA FOKUS GRUPA I
ETIČKE DILEME)

Sandra Perić

Etički aspekti u istraživanju

- Teme i subjekti istraživanja
- Proces i metodi istraživanja
- Objavljivanje i korišćenje rezultata istraživanja

**„Kada nam
nedelja
dolazi
sredom“**

Iskustva iz istraživanja

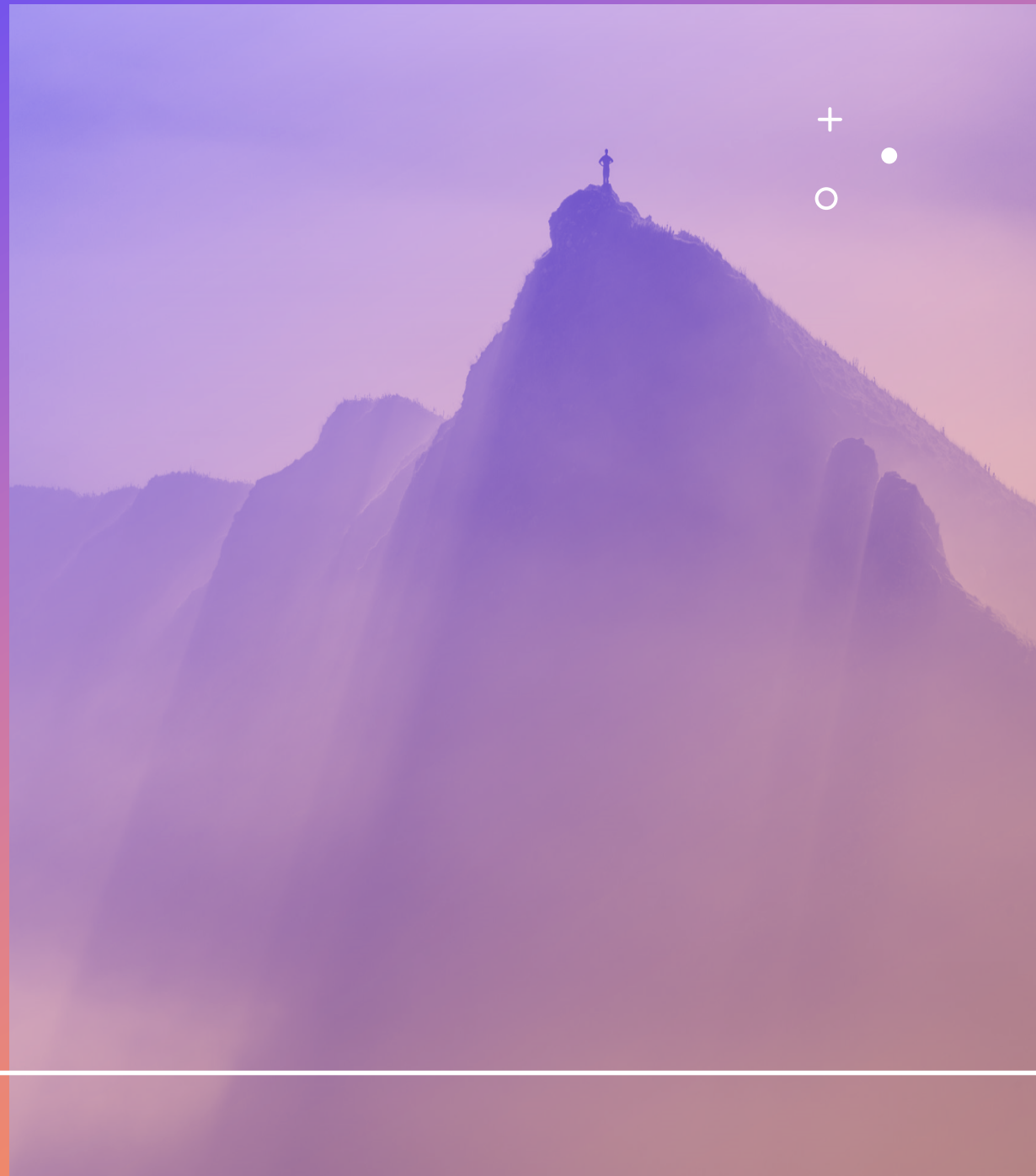
- Osnovni cilj istraživanja – sticanje bližih znanja o tome kako deca sa smetnjama i njihove porodice koriste usluge u zajednici, kao i o kvalitetu njihovog života
 - Utvrditi šta su glavne dobiti od usluga za decu sa smetnjama u radzvoju i njihove porodice
 - Utvrditi na koji način i u kojoj meri usluge doprinose kvalitetu njihovog života
 - Istražiti prednost i nedostatke usluga u zajednici

Uzorak

- 9 fokus grupa
 - 49 roditelja (43 majke i 6 očeva)
- Polustrukturirani intervjui – „Ja u centru“
 - 20 dece sa smetnjama u razvoju korisnika usluga
 - Uzrast od 7 do 17 godina

- PRIPREMA ISTRAŽIVANJA
 - PRIKUPLJANJE PODATAKA
 - ODNOS ISTRAŽIVAČA I UČESNIKA
 - IZVEŠTAVANJE
-

Priprema istraživanja

- Vrlo ranjiva populacija
- Osetljiva tema
- Emotivna involviranost učesnika
- Emotivni teret za istraživača
- Priprema na eventualno „mešanje uloga“
- Poznavanje konteksta (kulturnog, socijalnog, obrazovnog, zajednice,..)
- Poznavanje konteksta nam olakšava ulazak u „grupu“
- Nekada su potrebne veštine koje prevazilaze granice istraživačkog zadatka

Prikupljanje podataka

Obezbediti tehničko-organizacionu podršku

- Podršku relevantnih institucija
- Podršku na terenu

Priprema istraživača

- Subjektivna interpretacija pitanja
- Jasno definisati očekivanja

Priprema u odnosu na učesnike

- Odnos moći – da i oni sa manje moći budu predstavljeni na ravnopravan način i izbalansirano, ali da ne osećaju pritisak da „moraju“ nešto da kažu
- Ljudi o nekim temama nerado pričaju

ODNOS ISTRAŽIVAČA I UČESNIKA

„Ulazimo kao strnci, izlazimo kao domaćini“

Strogo poštovanje načela

- Autonomije učesnika
- Dobrobit i nenaošćenje štete
- Pravednost

Iznošenje emotivno-traumatičnih iskustava, uznemirujućih – prestaje uloga običnog „prikupljanja podataka“

Jasna uloga – teško ako ste iz pomažućih profesija

Poznanstvo sa nekim od učesnika – „bliskiji odnos nije znag boljeg istraživačkog odnosa“

IZVEŠTAVANJE

○

- Ko su nam učesnici?
- Zaštita anonimnosti učesnika
- Informativni pristanak za korišćenje citata
- Subjektivna involviranost daje dodatni značaj
- Osetljivost stila pisanja
- Rečnik
- Posledice izveštaja mogu da budu značajne za istraživača i za učesnike
- Interpretacija sadržaja
- Participativna validizacija
- Učesnici žele da znaju šta se desilo na kraju

NAJČEŠĆE ETIČKE DILEME

Višestrukost i višeznačnost uloga i preterena uključenost istraživača

- Sukob profesionalne/društvene i uloge istraživača
- Da li napustiti ulogu istraživača ili pomagača
- Uloga „utešitelja“
- Prevelika očekivanja od istraživača

Odnosi socijalnog statusa, moći, položaja

- Nisu nam uvek od značaja

Uticaj vrednosti istraživača

- Najznačajniji u delu prikupljanja podataka

ŠTA SMO⁺ NAUČILI

Ispitanik

- Pasivan ili aktivan/učesnik
- Emotivna involviranost

Odnos istraživača i učesnika

- Postupnost razvijanja odnosa
- Objektivnost
- Jasno prihvatanje uloge istraživača
- Šta ja dobijam kao istraživač?
Šta ja dajem?

Procedure istraživanja

- Priprema, priprema, priprema

Izveštavanje

- Posebno naglasiti etički aspekt istraživanja
- Participativna validizacija

+
○

HVALA NA OVOM KURSU

+
○
●